

SAŽETAK PROGRAMA ZDRAVSTVENOG ODGOJA UDRUGE GROZD (Glas roditelja za djecu)

Program zdravstvenog odgoja i obrazovanja udruge "GROZD" predstavlja cjeloviti odgojni-obrazovni program. Ovaj program, iako obiluje svim potrebnim obrazovnim sadržajima, naglasak stavlja na odgoj jer polazi od zdravlja kao vrijednosti i kao temeljnog odgojnog cilja u Hrvatskoj. U programu je naglašena potrebitost razvoja svih razina svijesti kod učenika o svim dimenzijama zdravlja: tjelesnoj, emocionalnoj, mentalnoj, društvenoj i duhovnoj. Pristup u programu je afirmativan jer zdravlju daje puno veću vrijednost od puke odsutnosti bolesti i nemoći.

Program ne želi usko i površinski preventivno djelovati (primjerice, na području prevencije ovisnosti sadržaji se ne baziraju na objašnjavanju kako koja droga negativno utječe na zdravlje), već na svim područjima želi stvarati psihosocijalne preduvjete za zdrav i kvalitetan život. Samo takvim širim i dubljim pristupom koji obuhvaća istraživanje i jačanje vlastite osobnosti i identiteta, osnaživanje zdravog samopouzdanja te razvoj komunikacijskih vještina, učenici će dolaziti do spoznaja koje će ih mijenjati iznutra i oblikovati njihove stavove o vlastitoj neprocjenjivoj vrijednosti i jednakoj neprocjenjivoj vrijednosti drugih.

U izradi programa sudjelovalo je 22-oje stručnjaka, od razine sveučilišnih profesora i znanstvenika do razine nastavnika odnosno stručnjaka iz školske prakse. Jedan od autora je učenik 2. razreda gimnazije. Programi su usklađeni s temeljnim načelima Hrvatskog nacionalnog obrazovanog standarda (HNOS-a).

Program korelira sa sadržajima postojećih, redovnih nastavnih programa u školi, odnosno zamišljen je kao nadopuna i poveznica tih sadržaja.

Jedna od ključnih stvari za postizanje očekivanih rezultata kod učenika je poštivanje načela aktivnog učenja. Dakle, pristup i način rada s učenicima u načelu je temeljen na interaktivnim metodama. Orijentacija je na stvaralačku, kreativnu i istraživačku nastavu. Nastavnik potiče, moderira, koordinira i usmjerava nastavni proces, no suradnja i aktivno sudjelovanje učenika temeljno je obilježje nastavnog procesa.

Program pretpostavlja autonomiju voditelja, tako da, iako je metodički detaljno razrađen, ta razrada nije strogi uputnik onome tko će program realizirati, već predstavlja tek primjer za razradu.

Uz program za učenike priložen je i program za roditelje, dakle sadržaji za roditeljske sastanke, bilo redovne, bilo izvanredne. Predviđeno je tri do pet roditeljskih sastanaka godišnje. Naime, svi roditelji imaju slična pitanja i probleme kod odgoja svoje djece. Iskustvo je pokazalo da ako se roditeljima pruže zanimljivi i korisni sadržaji, oni te sadržaje vrlo rado prihvaćaju. Uz to, obzirom na ustavno pravo roditelja da samostalno odlučuju o odgoju svoje djece, u ovom je programu predviđeno da roditelji daju pismenu suglasnost za određena područja, i to nakon roditeljskog sastanka na kojem se upoznaju sa sadržajima i zadacima, nastavnicima i načinima provođenja programa.

U našem prijedlogu programa predlaže se sustav u kojem će u svakoj školi postojati po nekoliko voditelja programa koji zadovoljavaju potrebne preduvjete (prije svega afinitet i osobnu želju) i koji bi se dodatno educirali. Iskustvo u radu s učenicima u područjima predviđenima u programu zdravstvenog odgoja i obrazovanja pokazuje da sustav u kojem se izmjenjuju gosti predavači donosi daleko slabije rezultate od sustava stalnog voditelja. Naime, potrebno je određeno vrijeme da bi se razvila kvalitetna pedagoška komunikacija, atmosfera povjerenja i otvoreni odnos između učenika i nastavnika. S druge pak strane, kada bi se sve razrednike, a to je većina nastavnika u školi, prisililo da idu na dodatnu edukaciju i vode program sa svojim razredom, vjerojatno bi dobar dio njih to shvatio kao nametnuti teret.

Za ovaj je program predviđen malen broj nastavnih sati, no stručnjaci koji su izrađivali program prišli su mu s puno pozornosti znajući da se u dobroj korelaciji s drugim programima i izvanškolskim aktivnostima, s uključivanjem roditelja i lokalne zajednice može njegov učinak pojačati i ostvariti željena odgojno-obrazovna postignuća.

Program je dobar i prihvatljiv za sve učenike. Pomaže roditeljima da postignu upravo ono što oni žele – da imaju zdravu, sretnu i dobro odgojenu djecu.

Program je dobio vrlo pozitivne recenzije od devet vrhunskih domaćih i stranih stručnjaka, sveučilišnih profesora koji su među vodećim stručnjacima iz područja koja obuhvaća program zdravstvenog odgoja i obrazovanja.

Naš je program također dobio pozitivne ocjene i potporu od Muslimanske zajednice, Katoličke crkve, Srpske pravoslavne crkve te Reformirane kršćanske crkve.